

bil 80 bin ton mahsul elde ediliyor. Nispet 1 e 1.065 e düşüyor. 1954 - 1955 senesinde 139 bin hektar saha ekiliyor, fakat 49 bin tona düşüyor istihsal. Nispet 1 e 1.026 dir.

Şimdi bunları birer tahmini rakam olarak telâkki edelim. Çünkü ekilen saha iyi ölçülemezdir, belki. Ofis mubayaası iyi bir ölçüdür, mahsulün fazla olduğu sene Ofis fazla mubayaa etmiştir, az olduğu sene az mubayaa etmiştir.

1951 - 1952 senesinde Ofisin mubayaası 56 279 tondur.

1952 - 1953 te 56 bin tondan 39 bin tona düşüyor,

1953 - 1954 te 39 bin tondan 22 bin tona,

1954 - 1955 te 22 bin tondan mubayaa 4 116 tona düşüyor.

İşte arkadaşlar vilâyetin feci durumu meydandadır. Tehlike yalnız bu vilâyete de munhasır kalmamıştır. Mardin'in Derik, Kızıltepe kazalarında, Siird'in muhtelif kısımlarında, Urfa'nın Siverek'inde haşerat sâri bir şekildedir. Ahnan malûmat doğru ise buna mümasil hâdiseler Orta - Anadolu'da da görülmeye başlamıştır.

Yapılan mücadeleye evvelâ fazla sayıda tayyare tahsis edilmiştir, doğrudur. Fakat mücadele sırasında bu tayyarelerden birisi düşmüş, pilot ölmüş, bunun üzerine ciheti askeriye 20 tayyaresini geri çekmiştir. Kalan 10 tayyareden birkaçı ârızaya uğramış, nihayet 4 - 5 tayyare ile mücadeleye devam olunmuştur.

İlaç bakımından da durum şayanı dikkattir. Oraya giden heyet kullanılan «bazidon» ilâci muvafık değildir, diye rapor vermiş olduğu halde vekâlet bunda ısrar etmiştir ve o ilâci kullanmıştır. Bundan dolayı mücadele muvaffak olamamıştır. Halbuki daha müessir ilâçlar vardır. Evvelki sene kullanılan ilâç daha müessir olmuştur. Bazidon ilâcında ısrar ettiler ve tabii netice gayet feci oldu.

REİS — Müddet bitmek üzeredir, İhsan Bey.

İHSAN HAMİD TİĞREL (Devamla) — Kaç dakika var?

REİS — Üç dakikanız var. Mesele de mühim.

İHSAN HAMİD TİĞREL (Devamla) — Teşekkür ederim.

Bu arada galiba üç Ağustosta, bütün çiftçiler Diyarbakır'da toplandılar. Ziraat teşkilâtı da iştirak etti. Ziraat teşkilâtının orada söyle-

diği şu: «— Bu memlekette hububat olmaz, ümidinizi kesin.» «— Peki ne yapacağız?» «— Ayçiçeği yetiştirin.»

Orada ayçiçeği yetişir mi, yetişmez mi? Bu hususta hiçbir tecrübe yapılmamıştır. Bir defa ayçiçeği bol su ister, şu ister, bu ister. Bu sefer hayvan kredisi üzerinde durdular. Bunun üzerine Ziraat Bankasına müfacaat edildi. Fakat Ziraat Bankası «Hayvan kredisi verelim ve siz de hububat işini bırakın. Yalnız bu krediyi vermek için maddi teminat isterim.» dedi. Halbuki herkesin maddi teminat bulması imkânsız. Binaenaleyh hayvancılık işinde de bu suretle muvaffak olunamadı.

Efendim vaktim doldu, bu yüzden kısa keseceğim. Senede 200 bin tondan fazla mahsul veren bir memlekete, hububatı bırakın, deniyor. Peki, hububat işini bırakımlar. Fakat ne yap-sınlar?

Vaktim bittiği için sözlerime nihayet veriyorum.

DEVLET VEKİLİ VE ZİRAAT VEKÂLETİ VEKİLİ CELÂL YARDIMCI (Ağrı) — Efendim, huzurunuzda kemali temkinle bütün hakikatleri dile getirerek maruzatta bulundum. Muhterem arkadaşlarımız kürsüye geldi ve cevaplarında bize bir târîz okunu da tevcih etmekten farîğ kalmadılar. Allah razı olsun.

Bir noktayı Muhterem İhsan Hamid Bey arkadaşım yanlış anladılar; «1957 de tekrar tecrübe tatbikatına geçeceğiz» demedim. 1956 mevsimi neticesinde elde edilen dökümanlara nazaran sünenin bünyesini, biyolojisini, fizyolojisini tetkik edip hangi ilâcin müessiriyeti katı olarak tesbit edildikten sonra, elde edilen netice 1957 de müessir surette tatbik edilecektir.

MUSTAFA EKİNCİ (Diyarbakır) — Tecrübe geçen sene de olmuştur. Laboratuvarında tahlil edilmişti.

CELÂL YARDIMCI (Devamla) — Edilmedi efendim. Enstitü FOA ile iş birliği yaparak çalışmaktadır. Binaenaleyh 1957 de yapılacak tatbikat, bir tecrübe tatbikatı değildir.

Ben bunu böyle dedim, başka türlü anlaşıldı ise tavzih ederim.

Hangi ilâem bu bünyeye müessir olacağı ve hangi ilâcin devamlı surette müessir olacağı araştırılmaktadır. Şimdi İhsan Hamid Bey: Ben istihsalın miktarını ve ekilen sahanın ölçüsünü istedim. Mademki Vekil bu hususta kâfi malû-